

شرح مقامات مظاہر امر

(قسمتی از پنج شان)

عنوان

حضرت نقطه اولی

صاحب اثر

مجموعه صد جلدی شماره 82 صفحه 2 – 16

مأخذ این نسخه

• مجموعه خصوصی 4011

• مجموعه براون در کمبرج ف 23 (10) صفحه 50 – 55

سایر مأخذ

چھریق

محل نزول

اوایل جمادی الثاني 1263ھ – اوایل شعبان 1266ھ

سال نزول

مخاطب

بسم الله الاقرب الاقرب

ترفیع و تمنیع ذات محبوب لم یزلی را سزاوار بوده و هست که از اول لا اول له باستقلال استجلال ذات مقدس خود بوده و الى آخر لا آخر له بارتفاع امتناع کنه مقدس خود خواهد بود لم یزل در عزّ ازل و قدس لم یزل مقدس بوده از کلّ ما خلق و منزه بوده از کلّ ما یخلق و متعالی بوده از وصف کلّ ممکنات و متجلالی بوده فوق کلّ ذرات نشناخته او را حقّ شناختن هیچ شیء و بقایش ننموده او را حقّ ستایش نمودن هیچ شیء بعد از آنکه کلّ بآنچه ممکن است در امکان او را عارف و آن چه متصور است در اختراع او را عابد بوده و خواهند بود ولی این قدر استحقاق ممکنات بوده نه استحقاق ذات مقدس او و او اجلّ و امنعتر بوده که استحقاق کلّ ممکنات پرستش او مقترن گردد و عرفان کلّ کائنات بمعروفیت آن مذکور گردد چه قدر متعالیست علوّ قدس او که کلّ ذرات از اول لا اول الى آخر لا آخر له او را سجده نموده و چه قدر متجلالیست ارتفاع جلال آن که کلّ از اول لا اول له الى آخر لا آخر له او را عبادت نموده بر اینکه نبوده الهی غیر از آن مستحقّ پرستش و سوای آن ربّی مستحقّ ثناء و عرفان و عبادت و ایقان حمد بلا مثل مر او را سزاوار بوده و هست که کلّ ممکنات را لا من شیء بمشیت خود ابداع فرموده تا آنکه بنصیب ذروه حبّ او و حظّ عرفان او منتهی شده و در هیچ شأن نبوده که بر خلق خود از قبل خود حاجتی قرار داده که احدی نگوید امروز رضای الهی چه بوده یا خواهد بود و از اول لا اول له کلّ را بمشیت اولیه خلق فرموده و الى آخر لا آخر له کلّ را بمشیت اولیه خلق خواهد فرمود و مثل مشیت اولیه را مثل شمس فرض کن که اگر بما لا نهایة طلوع و غروب نماید متعدد نمیگردد و همچنین مشیت اولیه اگر بما لانهایة در این عالم ظاهر گردد مدلّ علی الله بوده و هست و ظاهر در آنها مبدل نمیگردد اگر چه اعراض متبدل

میشود چنانچه از اول لا اول له الى امروز سنت اعراض ظهور الله این بوده که در هر ظهوری باسمی ظاهر شده و خداوند عز و جلّ مظہر آنها بوده و آنها قائمند بالله و کل قائمند بآنها و در آنها جهت آنها دیده نمیشود بلکه در کل جهت وحدت ظاهر بوده و هست نظر کن که هیچ رسولی آمده که خلق را بسوی غیر خداوند عز و جلّ خوانده باشد زیرا که در آنها غیر ظهور الله ظاهر و باطن و اول و آخر نبوده مثلاً ظهوری باسم نوح و ظهوری باسم ابراهیم و ظهوری باسم موسی و ظهوری باسم عیسی و ظهوری باسم محمد و ظهوری باسم من يظهّره اللّه بعین حقیقت مشاهده نموده و من يظهّر را من ظهر دیده تا آنکه در هیچ ظهور محتجب نمانی و کتاب من يظهّر را من ظهر دیده تا آنکه در هیچ ظهور از اوامر و نواهی الهی محتجب نشوی مثلاً اگر سکان ظهور کور عیسی در رسول الله بعین عیسی نظر نموده بودند غیر از او را نمیشناختند و بعینه اتباع رسول الله را مثل اتباع عیسی میدیده واحدی از سکان در آن ظهور در این ظهور محتجب نمیمانند و همچنین قبل از عیسی الى اول لا اول له بین و همچنین بعد از محمد الى آخر لا آخر له بین و در هر ظهوری چشم حقیقت را باز کن که باختلافات آن ظهور محتجب نشوی و بنظر وحدت در کل ظهورات آن ظهور نظر کن و هر شیء را در مکان خود بین تا هیچ نوع تعارض در آن ظهور نه بینی و صراط الله را در هر ظهوری اوسع از اسماء لا اول له الى ارض لا آخر له بینی و اسماء را خداوند عز و جلّ اسم غیاث قرار داده و ارض اسماء را اسم ذخّار زیرا که از اسم غیاث اعلیٰ عددتر نازل نفرموده و از اسم ذخّار بعد از آن و ناقص فرموده از ارض اسماء عدد یاء را و بآن اسماء را مستولی بر ارض نموده و در کینوئیت اسماء وارض حب و دخود را قرار داده که هیچ یک بلا نفس دیگر ساکن نمیگردند و همچنین روح هر شیء را در رتبه اسماء بین و اسماء را ادلاء الله بین زیرا که در اسماء ظاهر نیست الا مسمماً و مسمای کل اسماء واحد بوده و هست لا واحد بالعدد بل واحد بالذات و مثل هر اسمی را مثل مرآتی فرض کن که در مقابل شمس تعکس بهم رسانیده مثلاً در هر ظهوری که شجره حقیقت ظاهر میگردد هر وصف آن خلقی می

گردد متذوّت و آن خلق مواتی میشود که مدل می گردد بر آن و جوهر کل اسماء در نفس مسمی بوده و هست و ظاهر در اسماء غیر از مسمی نبوده و نیست و عبادت مکن اسم را با مسمی که در حد شرك وارد شوی و عبادت مکن اسم را بلا مسمی که در حد کاف وارد شوی بل عبادت کن خدا را که کل این اسماء اسم او است و کل مدل بر او است و او است وحده وحده لا شریک له در عز ازل و قدس قدم نظر کن در هر ظهوری در ادلاء آن ظهور که لیاقت اسمیت در آنها ظاهر شده آیا در آنها غیر از ظاهر در ظهور دیده میشود یا نه شبّه نیست که در خلق انجیل غیر از عیسی ظاهر نیست زیرا که مبدع کل آن بوده و در خلق فرقان غیر از محمد و در خلق بیان غیر از نقطه بیان و در خلق من یظهر اللہ غیر من یظهره اللہ و همچنین الى آخر لا آخر له و چونکه در عرش ظاهر در ظهور ظاهر نیست الا اللہ اینست که مسمای کل اسماء واحد بالذات بوده و هست ولی از این دقیقه محتجب نشوی که مسمای هر اسم در رتبه خود آن اسم هست ولی کل بالله بوده و من الله و لله مثلا اسم جبار مسمای جباریت در اسم جبار است ولی در جبار دیده نمیشود الا اللہ که مسمای آن و اسم آن در رتبه آن مرآتیست که دلالت نمیکند الا بر خداوند و همچنین کل اسماء را مشاهده کن و مسمای هر اسمی را در رتبه خود آن اسم بین و کل اسماء با مسمیات آن الله و من الله و فی الله و الی الله مشاهده کن ولی نمیتوانی مشاهده این مطلب را نمود الا آنکه در هر ظهوری کل ادلاء آن ظهور را در ظل شجره حقیقت مشاهده نمائی مثلا در ظهور من یظهره اللہ یکی از برای او آب میدهد مرآت کینونیت او هو الساقی میگوید و یکی منع میکند مرآت کینونیت آن هو المانع می گوید و یکی عطا میکند مرآت کینونیت او هو المعطی می گوید و همچنین در کل اسماء و صفات جاری کن دقیقه الهیه و لطیفه ربّانیه را وسیعی کن در هر ظهور از ادلاء ظاهره در آن ظهور گردی که از ادلاء امر و خلق شوی که اگر ماندی و اگر ادلاء ظهور قبل بودی لا شيء میشود مثل آنکه می بینی که در هر ظهوری چه قدر مظاہر فعل ظاهر در آن ظهور شدند و در نزد ظهور آخر چونکه مستظل در ظل آن ظهور نشدند منسوب الى الله افعال آنها نگشت و کل بدون الله شدند و در هر ظهور اولا سعی کن که بحجه آن ظهور

مستبصر شوی و حجّت را دلخواه خود قرار مده بلکه بآنچه خداوند خواسته قرار دهد راضی شو که اگر دلخواه خود خواهی قرار دهی مثل امم سابقه خواهد شد و در بدء ظهور محتجب خواهی ماند بدانکه ایمان تو که فرع دخول در دین است از برای رضای خدا است چگونه سبب دخول تو در دین دلخواه تو باشد نه آنچه خداوند حی لا یموت خواسته و مقدّر فرموده بین امر چه قدر دقیق و لطیف است که کل از برای رضای خدا میخواهند داخل در دین شوند ولی سبب دخول در دین را دلخواه خودشان قرار میدهند و در هر ظهور زل اقدام ظهور قبل از این سبب بوده و هست زیرا که امّت موسی اگر معجزه موسی را در عیسی دیده بودند احدی محتجب نمیشد و هم چنین امّت عیسی اگر نزد رسول الله دیده بودند یک نفر از نصاری محتجب نمیماند و همچنین در هر ظهوری مشاهده کن و بین که جوهر ما یقوم به الدین کل چه چیز است آیا غیر رضا الله بوده یا هست و با آن در هر ظهور مسترضی بشونه برضای خود یا خلق و بدانکه حجّت من الله در هر ظهور بالغ و کامل بوده و هست و حجّتی که من قبل الله بوده باید که کل از او عاجز شوند تا اثبات قدرت در نفس ظاهر در آن ظهور مستثبت گردد بعد از آنکه این را یافته در هر ظهور چه واحد و چه ما لا نهایه مسترضی باش و لم و بم مگو و آنچه ظاهر می شود ظاهر من عند الله بین و در آنچه ظاهر میشود بنظر وحدت مشاهده کن نه بنظر کثرت و هرشیء را در صدق خود حکم کن تا آنکه در نفس آن ظهور و نه در بطون آن ظهور دو حرف متعارض نه بینی نظر کن در هر ظهوری که سکان آن ظهور چه قدر اختلاف می کنند و مبدأ اختلاف کل ظهوراتی است که از صاحب آن ظهور ظاهر شده هر یک ظهوری سیر میکند و از دیگر محتجب میماند این است که اختلاف در هر ظهوری واقع میشود و حال آنکه خداوند هیچ چیز را در هیچ ظهور مثل اختلاف نهی نفرموده و کل را بر اتحاد و احتباب امر فرموده زیرا که تو در این ظهور که مختلف میشودی ثمره آن در ظهور دیگر الی الله ظاهر میشود که از نفس عملت اکبرتر است عند الله که اگر مطلق عالم نشده بودی که اختلاف کنی بهتر بود یا آنکه عالم شدی و اختلاف ظاهر نمودی و ضر در قیامت دیگر بادلاء آن ظهور منتهی شد نظر کن در

انجیل که چند فرق شده اند و در زمان ظهور رسول الله بهمین سبب از ایمان باو محتجب مانده و حال آنکه در زمان ظهور آن حضرت هفتاد نفر از علمای نصاری ایمان آوردند و اگر کل متّحد بودند در ظهورات انجیلیّه کل بمثلاً این هفتاد نفر ایمان می‌اوردند و سبب نشد مگر همان اختلافی که در میان خود ایشان بهم رسیده بود نه اینکه الله نموده بودند بلکه هریک بااظهار اینکه حق بربید من است یک نوعی اختلاف نموده و دو روزه عمرش گذشت و رفت و طین شد و ثمرة آن ماند و الى الله در یوم ظهور رسول الله راجع شد حال بین که این اختلاف چه نفع باورسانیده و همچنین در فرقان نظر کن که چه قدر مختلف شده بودند و اول ظهور نقطه بیان یک طایفه از این طوائف اظهار ایمان نمودند و دیگران بسبب همین محتجب ماندند که ما در مذاق غیر از آنها هستیم و اینقدر حیوانند که نمی‌فهمند که در هر ظهوری این اختلافات راجع می‌شود بنفس ظهور و همین قدر که صاحب ظهور ظاهر شد کل اختلافات بر او عرض می‌شود و نسبت کل بآن سوء بوده و هست و آنچه که حکم فرماید محقق بر حقیقت می‌گردد و آنچه را که نهی فرماید متحقق بدون حق می‌گردد و عالم ارض اعلا بر منهج علم یقین در دین خود بوده و باین سبب مهتدی بظاهر در آن ظهور شده و مابقی چونکه مسلک ایشان غیر علم و یقین بوده بهمین محتجب مانده و از آنچه از برای او خلق شده محروم و اگر کل بر این منهج می‌بودند کل بشرف هدایت مهتدی می‌شند حال در هر ظهور اگر عالمی همت خود را قرار ده که اختلاف واقع نشود و اگر واقع شد از آنجائیکه احاطه قلبی ندارند که هرشیء را در جای خود مشاهده نمایند بحکمت الهیه و لطیفه ریانیه رافع ان اختلاف شده و هیچ یک را رد ننموده و این را در صدقی از وجود و آن را در صدقی از وجود حکم نموده تا آنکه کل بر منهج واحد تربیت شده تا ظهور دیگر لعل در آن ظهور باین سبب کل بشرف هدایت مستنیر گردند که این افضل کل اعمال بوده در هر ظهور ولی نه این است که امر الله مختلف شود یا آنکه حق از آن واحد تجاوز نماید مثلاً نظر کن در ظهور فرقان حکم الهی برفرض صلوة جمعه بود حال حکم الله تا قیامت دیگر همین بوده و آنها ایکه غیر از این حکم نموده محتجب از حکم آن ظهور گشته و حجّت بر آنها

همانهاییکه بحکم و جوب عامل بوده و آنجائیکه نهی از ائمه بوده در مقام تقیه بوده نه آنست که حکم مختلف شود بلکه مورد مختلف شده که حکم مختلف شده و صلوة جمعه در جای خود بوده و حکم تقیه در جای خود بین چه قدر اعمال در فضل شب و روز جمعه نازل شده و جمعه نگفته مگر اینکه مرأتی است که حکایت میکند از مقام جمع الجم که مقام نقطه اولیه باشد که حی اول در آنجا مخزون بوده و هست ولی کل با آیه که مدل بر اوست مستعظام امر الله میشوند ولی در مقامی که یوم جمعه از برای او خلق شده مستبصر و مستشعر نمی شوند حال این است حد خلق در هر ظهر و تو که در بیانی مغور مشو بعلم و عمل خود که امتحانت در یوم من یظهره الله می شود اگر آن روز نجات یافته باشیم با او میباشد بخود و الا اگر عالمی مثل یکی از علمای نصاری خواهی بود و اگر غیر عالمی مثل یکی دیگر از آنها بلکه چون در ظهر فاصله میگردد مقامت ابعدتر میگردد اگر مستبصر باشی و اگر مهتدی شدی که اقربتر میگردد بما لا یحصی هیچ نعمتی مثل این نبوده و نیست که در هر ظهوری عبد بظاهر در آن ظهور مهتدی و در بطون آن بنظر و حدت در کل کثرات مستنظر و در ظهور آخر حین ظهور مهتدی و الا میرود آنجا که عرب نیزه انداخته اگر چه اتقای سکان آن ظهور باشد نجات ده خود را بعقل و ادراکی که خداوند در تو خلق فرموده که اینست عز نه غیر این و ما ینبئك أحد مثل الله والله خیر هادی و وکیل